

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dissertatio Triplex Theologica, Ad Mentem Præclarissimi
Ecclesiæ D. S. P. Avgvstini, (Cui consonat Doctor
Angelicus cum Melliflvo,)**

Schweitzer, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.LXXXII.

Responsio. Primus homo secundùm Augustinum ante lapsum non fuit
beatus beatitudine patriæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39320

ante casum fuisse beatos beatitudine patriæ, ut patet ex objectionibus.

Respondeo & dico: Primus homo secundūm Augustinum ante lapsum non fuit beatus beatitudine patriæ. Colligitur primò ex illo Ench. c. 25. Mortis supplicium Dominus ei comminatus fuerat, si peccaret, sic eum munerans libere arbitrio, ut tamen regeret imperio, terreret exitio; atque in paradisi felicitate tanquam in umbra vita, unde justitia custodita in meliora conscenderet, collocavit; ubi per meliora intelligit Augustinus beatitudinem patriæ; ergo sentit, quod eam nondum in paradyso habuerit, sed consecuturus fuisset, si in justitia perseverasset. Et ibidem ex c. 104. ubi ait S. Pater: Primum hominem Deus in ea salute, in qua conditus erat, custodire voluisse, eumque opportuno tempore post genitos filios, sine interpositione mortis ad meliora perducere, ubi jam non solum peccatum non committere, sed nec voluntatem posset habere peccandi, si ad permanentem sine peccato, sicut factus erat, perpetuam voluntatem habiturum esse præscisset.

Colligitur secundò ex l. de cor. & grat. c. 10. ubi ait: In quo statu recto ac sine vitio, si per ipsum liberum arbitrium manere voluisse, profectò sine ullo mortis, & infelicitatis experimento acciperet illam merito hujus permanensis plenitudinem, qua & sancti Angeli sunt beatiti: ergò secundūm Augustinum primus homo non fuit creatus in statu beatitudinis, sed hæc illi pro præmio perseverantiae fuisset danda. Quod confirmari potest ex l. 14. de civit. c. 10. ubi docet, quod primus homo cum posteris suis, si non peccassent, permane-

rus fuisset in felicitate paradisi, donec per illum benedictionem, qua dictum est, crescere & multiplicamini, praedestinatorum Sanctorum numerus completeretur, alia major daretur, quæ beatissimus Angelis data est.

Objecies primò: Augustinus l. 11. de civit. c. 12. ait: *Quis enim primos illos homines in paradiſo negare audeat beatos fuſſe ante peccatum?* Respondeo, hoc, & similia, quæ ex Augustino possent opponi, intelligenda esse de beatitudine viæ. Quo sensu ibidem dicit, non impudenter beatos vocari eos, quos videmus justè, ac piè cum spe futura immortalitatis hanc vitam ducere, sine criminie vastante conscientiam. Ideò ergò docuit S. Pater, primos homines in paradiſo fuſſe beatos, quia non erant obnoxii ulli miseriæ criminis, aut pœnæ; & quia sentiebant in sua potestate esse non mori, & non fieri miseros.

Objecies secundò: Secundum Augustinum Adam ante ruinam vidit Deum; ergo fuit beatus beatitudine patriæ. Consequentia patet, quia beatitudo patriæ consistit essentialiter in visione Dei. Antecedens autem probatur ex S. Augustino, qui conc. 2. in psal. 70. de Adamo sic discurrit: *Dicatur mihi, quid illi deerat in paradiſo constituto, in media opulentia, medijsque delicijs, cui magna delicia erant visio Dei, cuius faciem quasi enim citimuit post peccatum?* Et l. de catech. rud. c. 17. ubi ait: *Quod homo lapsus perdiderit requiem, quam habebat in Christi Divinitate.* Et c. 18. *Quod Deus primos homines confiruerit in quodam loco perpetua beatitudinis, præceptumque illis dederit, quod si non transgredierentur, in illa semper immortalitatis beatitudine permane-*

7678.

rent. Quæ non videntur posse aliter intelligi, quam de beatitudine patriæ, sive de visione & fruitione Divinitatis; quod adhuc confirmari potest ex l. 2. q. 9. Evang. q. 19. ubi ait: quod Adam à beatitudine cœlestis Hierusalem lapsus sit.

Respondeo negando antecedens; & ad primum objectum locum dico, Augustinum loqui de visione corporea Dei in assumptione creaturæ, per quam permittit l. 9. de Gen. ad lit. c. 12. Deum fuisse Adæ locutum, & afferit, esse visum aliis sanctis Viris, non vero per substantiam, quæ ipse est.

Ad secundum respondeo, per requiem in Divinitate, ab Augustino intelligi cognitionem Dei abstractivam.

Ad tertium dico, Eum tantum velle, homines primos, sicut ab initio Deo adhaeserant, per contemplationem, & castum amorem, ita semper ei fuisse adhaesuros, si per transgressionem præcepti, amorem non interrupissent. Per quod non negat, eos absoluta via consecuturos fuisse perfectiorem contemplationem, id est, claram Dei visionem. In quest. autem cit. dicit Adam lapsum à beatitudine Hierusalem, quia per lapsum ipse cum posteritate sua excidit jure possidendi civitatem cœlestem. Quo sensu alibi dicit, nos ob peccatum Adæ exulare ab incommutabili gaudio, & ad illius reditum suspirare.

Objicies tertio: Augustinus l. 9. de Gen. ad lit. c. ult. ait: quod mens Adami fuerit facta particeps angelicæ curie, & intraverit in sanctuarium Dei: ergo Adam vidit Deum, ergo fuit beatus beatitudine patriæ. Re-

B 5

spon-

spondeo dissimulata prima consequentia, negando se-
cundam: quia non quilibet Dei visio constituit bea-
titudinem patriæ. Admisso igitur, quod Adam vide-
rit Deum transeunter in ectasi, quam Deis in illum
immisit, ut ipsius mens per eam particeps fieret tanquam
angelicæ curiæ, & intrans in sanctuarium Dei, intellige-
ret novissima, ut loco jam eit. loquitur Augustinus; non
tamen dicendus fuisset beatus beatitudine patriæ, quæ
in clara & perpetua Dei visione consistit.

DVBIVM NONVM.

*An primus homo potuerit peccare in primo
instanti creationis?*

EXstat in Augustino locus infra citandus, ob quem
ille posset videri, sensisse, quod primus homo in
primo instanti potuerit peccare; hinc resolvenda est
proposita questio, & examinandum, an haec sententia
sit Augustino conformis?

Respondeo & dico: Primus homo in primo crea-
tionis instanti non potuit peccare: neque contrarium
sensit Augustinus.

Probarunt prima pars isdem argumentis, quibus
solet probari, Angelos non potuisse peccare in primo
instanti. Primo: quia sequetur, peccatum tribuen-
dum esse Deo; ergo non potuit peccare in primo in-
stanti.